

DEBREGZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . I kor. Egy hóra I kor. 50 fill.
Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
Dr. HEREDŰS LONÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placz-utca 48. szám.

Öngyilkos taktika.

Debreczen, január 31.

Január is elmúlt és Tisza István gróf mégis joggal mondhatta szombaton Aradon, hogy a bankvita vége ma sincs közelebb, mint a kezdetén volt. Tisza István ebben az aradi beszédében mást is mondott. Elmondta, hogy két oknál fogva sincs joga a mai ellenzéknek ahhoz, hogy obstruáljon.

Az egyik ok az, hogy a mai ellenzéki pártok akkor, amikor szövetkezve kormányoztak, a legvehemensebben elítélték az obstrukciót. Hazaárulásnak bélyegezték s házszabály revízióval, valamint a meglevő házszabályoknak kemény „kezelésével” védekeztek ellene. Nem mondhatják, hogy a hazaárulásból egyszerre csak honmentés lett, csupán azért, mert ők a hatalomról az ellenzékre kerültek.

A másik ok az, hogy a nemzet többsége a lefolyt választáson a közös bank föntartása mellett nyilatkozott. Hiszen a nemzeti munkapárt soha önálló bankot nem ígért. Csak azt hirdette, hogy a bankszabadalom megújítását a nemzetre nézve előnyös feltételekhez fogja kötni. Ezt megtette és így a parlament olyan döntés előtt áll, mely a nemzeti többség intencióinak megfelel. Már pedig, ha az obstrukció mindig önmagában véve is illegális fegyver, — egyszerűen mérgezett nyíl, vagy dum-dum löveg lesz belőle, ha olyasvalamit gátol, ami a nemzeti akaratnak megfelel.

Azt a két érvet, melyet Tisza István gróf Aradon az obstrukcióval szembe szegzett,

megtoldhatjuk még egy harmadikkal. A politikában mindennek célja kell, hogy legyen. A minnek nincs célja, aminek nem lehet üdvös eredménye, azt nem szabad tenni, sőt az nemcsak tilos, hanem egyenesen véték.

A bankobstrukciónak pedig nincs észszerű célja. Mit érhet el vele az ellenzék? Az önálló bankot bizonyára nem. Hiszen négy esztendeig kormányzott és mégis vagy nem tudta, vagy nem akarta elérni. Most pedig sem időnk, sem módunk nincs arra, hogy egykettőre megalakítsuk. Sőt a nemzet sem kívánja. A közös bank ellen folytatott obstrukció leglogikusabb célja, az önálló bank tehát ezidőszerint ki van zárva.

Egyéb cél pedig? Ugyan mi lenne?

Kormánybuktatás? Hiszen az tiszta nevetség. Hogyan lehet megbuktatni egy kormányt, mely birja az uralkodó bizalmát s melynek hatalmas parlamenti többsége mögött csaknem minden egyes időközi vagy törvényhatósági választás tanúsága szerint jóformán az egész nemzet sorakozik? Ha ez lenne az obstrukció célja, hát ezt a célt ugyan hiába kergeti. Ha pedig egyáltalában nincsen célja, akkor, — ez a régi ellenzék már tudhatná, hogy a politikában annak, aminek célja nincs, logosultsága sincs.

Még tizenöt nap. Addig van a bankügy ideiglenesen rendezve. Ha a vita addig véget ér, akkor a csunya heccből csak egy gyerekeskedés ártatlan emléke marad meg. De ha ennél is tovább tart, sem a kormánynak, sem az országnak nem lesz baj. Egyszerűen még egy provizóriumot kell majd csinálni. És utó-

végre valamikor még a szélléle bélet zsák is kifordul. Ellenben annál nagyobb baj lesz a nemzet akarata ellen lázadó obstruktoroknak, a kiket a képviselőház mostani kongó üres karzatai arra inthetnének, hogy öngyilkos taktikájukhoz ragaszkodnak, a haszontalan „küzdelmüket” megvető nemzet hogyan meg fogja tizedelni a saját amugy is már meggyérült soraikat.

Mert az üres karzat többet mond, mint az üres szónokok: hangosan beszél, hogy attól, amit az ellenzék most csinál, a magyar nemzet nagyon távol van.

Lemondások a delegációs tagságról. Budapesti tudósítónk táviratozza: A magyar delegáció elnöksége a képviselőház elnökétől érkezett azon értesítés következtében, hogy Apponyi Albert gróf amerikai útja miatt lemondott delegációs tagságáról, Sipeky Sándor póttagot hívta be. A delegáció elnöke értesítette a főrendiház elnökségét Windischgraetz Lajos herceg delegátus lemondásáról. A főrendiház legközelebbi ülésén, amelynek összehívása különben is szükségessé vált az új horvát delegátusok megválasztása végett, dönt majd Windichgraetz herceg lemondása fölött.

— **Barabás Béla képviselőjelölt.** Szilágy-somlyórol táviratozzák, hogy tegnap 23 választó értekezletet tartott, melyen **Barabás Béla** volt Kossuth-párti képviselőt jelölték az Ugron Gábor halálával megüresedett mandátumra. Ellenjelöltje **Keller Samu dr.** ügyvéd, és lapszerkesztő, aki Justh-párti programmal lép fel.

Hiába . . .

Irta: Mosonyi Gizella.

A remegő kéz határozatlanul, féltékeny nyomta meg a villamoscsengő gombját. Egy frakkos inas kitérte az ajtót. Egy másodpercig szánakozva nézte a kissé kopottas külsejű férfi sápadt arcát, aztán impertinens hangon jelentette:

A méltóságos ur ma hajnalban külföldre utazott.

A férfi egy darabig még bámulta az orra előtt becsapódott ajtó fényesre tisztított rézkilincsét, aztán végigrohant a lépcsőkön, le az utcákra. Vékony felöltőjét csakugy rángatta a hideg őszi szél s ő mégis levett kalappal, fődetlen fővel futott ki a külváros egyik néptelen, elhagyatott utcájába.

— Voltál? — kérdi egy fiatal, szelidarcu asszonyka.

— Oh, de nyomorult az egész világ! — kiáltja kétségbeesetten a férfi, — de ne csüggedj, lesz pénz, addig is, míg álláshoz jutok, dolgozni fogok, akár napszámba, csak te szerez, csak te el ne hagyj, Emma!

Az asszonyka végigsimított az ura forró homlokán.

— Szeretlek! — sugta, de a hangja görcsös köhögésbe fult.

— Vér . . . — nézte fájdalmasan az ajkáról levett battistkendőt.

— Nézd, Ákos, milyen szép piros.

Megdöbbenve, de mosolyogva mutatott a csöpp kis sötét foltra, a halál előhírnökére. A férfi arca halvány lett. Elfordult.

— Most még bemegyek a gázgyárba, — mondta halkán, biztatón, pedig maga sem hitt benne. Az igazgató ígérte, hogy ma határozott választ da. Nyolcra megjövök, édes . . . biztosan felvesznek s aztán lesz minden, minden, lakás, fa, kenyér, egészség, minden . . . Megcsókolta a kezét, a homlokát. Az ajkát nem.

Sűrű, hideg cseppekben esett az eső. Fagyos szél rázza a kopaszodó fák ágait. Alacsony, füstös, pálinkagőzzel telt levegőjű kávéházban a félig megvakult tükkörrel szemben kopott, borzasfejű férfi ült. Pillantása hol az előtte álló rumos üvegre vetődött, majd a lyukas cipőire, végül az egész nyomorúságos alakját visszaverő aranyrámás tükkörüvegre. Aztán belenézett a saját képéből visszanzó szeméibe. Egy kicsit tán gyönyörködött is a kusza, gyűrött ábrázatban, majd élesen felkacagott.

— Ha-ha! Kadai Kaday Ákos okleveles tanár! . . .

A következő pillanatban a rumos pohár fenéki ürrült. Azután jött a másik, a harma-

dik, a tizedik. S Kaday Ákos, akinek már nem volt egyebe, mint egynehány csodaszép, csodafinom emléke, a perfect tanári tudása és a nagy, de hiábavaló ambíciója, most megint ur lett. Gazdag, hatalmas és boldog. Ilyenkor a körülötte ülő kétes alakok bámulva hallgatják. A nagyszerű terveket, a százezrekre menő vállalatokat, a színes, ragyogó ékesszólásokat. Már egy pohárka rum elég volt az üdvösségre . . .

S hogy, hogy nem, egy napon megtörtént a csoda. Egy álom szerezte meg. Igen. Egy álom. Mert az álom nemcsak olyan ködkép, afféle üres látomány. Az álom segít, gyógyít, csodát művel. Azt igen. Mert akít a sors kínos vergődésre ítelt, akinek élete kusza ábrándozás, céltalan kinlódás, azt bőven kárpótolja a csodatevő álom . . . Almában az élet által megcibált, kenyérért tiulekedő, százezer gondal, agyatórló munkával tengődő ember szeliden, nyájasan mosolyog . . . Az álom letörli a verejtékgyöngyöt a homlokról, végigsimít rajta s elvész aggodás, bánat, megnyugszik, megpihen az agyonzaklatott lélek. Látunk, de csak messziről, tudunk, értünk, de csak homályosan, érzéketlenül.

Kaday Ákos azt álmodta, hogy neki el kell menni az Erzsébet-hidra, ott megtalálja a szerencséjét.

És Ákos a szegény emberek babonás, fa-

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen a főtőzsdével szemben — levő bódében.

Justh Gyula kudarca

A proféta beszélt.

A képviselőház mai ülésének eseménye a bank-proféta megnyilatkozása volt. Justh Gyula beszélt és mai bank-szónoklatával ismét bebizonyította, hogy egyébként tiszteletreméltó jellembeli tulajdonságai ellenére is, politikai vezérszerepre teljesen alkalmatlan. Beszédének meghallgatására minden párton nagy hallgatóság gyűlt össze, mely valósággal elképedt, mikor az önálló bank-apostol a beszédének már második mondatában kijelentette, hogy a jegybank kérdésével szakszerűleg foglalkozni nem óhajt. A hallgatóság túlnyomó többsége, de bizonyára az egész ország is azt a következtetést fogja ebből levonni, hogy Justh ne mérezte magát elég erősen, hogy az önálló bank követelményét pénzügyi és gazdasági érvekkel támogassa, pedig ha valakinek, úgy Justhnak kötelessége lett volna szakszerű érvekkel beigazolni, hogy minő alapon akasztotta meg évek óta, sőt akasztja meg ma is a politika békés fejlődését az önálló nemzeti bank követelményével.

Justh mai beszédével újlag csak azt bizonyította, hogy ő az önálló bank szükségét gazdaságilag megindokolni képtelen és azt csupán politikai jelszónak tekinti. Beszéde, a melynek különben is gyenge hatását teljesen lerontotta, hogy fejtegetéseit *papirlapról olvasta* le, foglalhatja volt mindazoknak az unalomig hangoztatott frázisoknak, melyeket a hosszú vita szóáradatában a függetlenségi oldalról naponta öt órán át összehadarnak. Annak az indokolásával, hogy minő pénzügyi előnyei volnának az önálló bank felállításának, teljességgel adós maradt és egyetlen szava se volt a nemzeti munkapárt részéről elhangzott szakszerű felszólalásokra. Meg sem kísérelte, hogy megcáfolja Wickenburg gróf előadónak, Hegedüs Lorántnak, Madarassy-Beck irónak és a többieknek súlyos érveit.

Justh Gyula mai beszéde után az ország még kevésbé fogja megérteni, hogy ennek

a vitának az elnyújtására mi szükség van és a legnagyobb tárgyilagosság mellett is bizvást meg lehet állapítani, hogy a mai beszéd nem igen alkalmas arra, hogy Justhék akciójának az országban híveket toborozzon, de még arra sem alkalmas, hogy az önálló banknak az országban csak egyetlen új hívet is szerezzen.

Tisza Istvánnak valóban könnyű dolga lesz holnap, hogy ennek a beszédnek szembe-szökö gyöngeségére rámutasson.

Részletes tudósításunk a mai ülésről itt következik:

Jelentések, megkövetés.

Návay Lajos alelnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Lévay Lajos báró, a pénzügyi bizottság előadója betérjeszi a bizottság jelentését a statisztikai hivatal munkatervéről.

Jankovich Béla, a közgazdasági bizottság előadója ugyanerről tesz jelentést.

Napirend előtt Pál Alfréd szólal fel. A képviselőház elnöke január 19-én felhívást intézett hozzám, hogy használtam-e a 18-iki ülésben sértő kifejezést. Miután beteg volt és csak ma jelent meg a Házban, siet az elnöki felhívásnak eleget tenni és a Házat ünnepélyesen megköveti. (Helyeslés.)

A Ház tudomásul veszi. Következett a bankjavaslat általános tárgyalása.

Egy nem elsőrangu szaktekintély.

Jaczkó Pál: Kijelenti, hogy nem elsőrangu szaktekintély, de kötelességének tartja visszautasítani mindazon vádakot, melyek az önálló jegybank ellen hangzottak el. Különösen Tisza István beszédével foglalkozik, a ki hol híve, hol ellensége az önálló magyar jegybanknak. Vádolja a kormányt, a kinek kötelessége lett volna az akadályokat és nehézségeket eltüntetni, hogy az önállóságra áttérhessünk, mert — ugymond — magam is hiszem, hogy kisebb megrázkódtatás nélkül nem térhetünk át az önálló jegybankra. Sajnos azonban, mert az önállósággal lelkiismeretesen csak 48-asok foglalkoztak és foglalkoznak. Gyakorlati szempontokból mutatja ki az önálló jegybank felállításának nagy jelentőségét és hangoztatja, hogy ezt az előadó is elismerte beszédében. Ha az önálló jegybank Magyarországra nézve nem lenne nagy jelentőségű és nem jelentené önállóságunknak egyik legerősebb fegyverét, úgy az osztrákok nem elleneznék azt. Kornfeld Zsig-

mond báró volt nagy szaktekintély nyilatkozatával foglalkozik, aki híve volt a közös jegybanknak, de csak addig, amíg az önálló jegybankot föl nem állítják, amelynek felállítását jogosnak tartotta. A függetlenségi párt ma már nem annyira gazdasági előnyöket, hanem inkább a nemzet becsületéért küzd. Kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el, miért is hosszasan szándékszik azt megokolni, megelőzőleg azonban szünetet kér.

Elnök 10 percre felfüggeszti az ülést. A szünet után Jaczkó Pál folytatja beszédét. Határozati javaslatot nyújt be a külföldi váltók ügyében.

A közös bank mellett.

Schuller Rezső (szász) azt bizonyítja, hogy az önálló bank nyomán várható kamatláb-emelkedésnek a mi gazdasági viszonyaink közt komolyabb következményei lehetnek, mint fejlettebb államokban. A közös bank megfelel Magyarország és Ausztria érdekeinek s ezért elfogadja a javaslatot.

Justh Gyula beszéde.

Justh Gyula tartotta meg ezután beszédét. Nem akar — ugymond — a bank-kérdés szakszerű fejtegetésébe bocsátkozni. (Mozgás.) A bizonyítást az ellenzék fényesen elvégezte az önálló bank mellett, ő tehát inkább a kérdés politikai oldalával foglalkozik. Kétségtelen, hogy az önálló bank felállítása az első lépés Magyarország gazdasági önállósága felé. Madarassy-Beck Gyula báró kétségbevonta Magyarország önállóságát s ezzel mint magyar képviselő kifelé is rossz szolgálatot tett az országnak.

Fölkiáltások a baloldalon: Nagyon büszke a bank-tudományára!

Justh János: Azért lett báró! Madarassy-Beck Gyula báró: Ki mondta ezt? (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Justh Gyula ismerteti a koalíció válságát A fordulatot annak idején az idézte elő a politikai életben, hogy a függetlenségi párt nem volt hajlandó a gazdasági önállóságot föláldozni a hatalomért.

Huszár Károly (sárvári): Arról beszéljen, ígérte-e Lukács az önálló bankot, vagy nem. (Mozgás.)

Baththyány Thvadar gróf: Minket hiába ugrat a képviselő ur!

Huszár Károly: Vagy komolyan harcolunk, vagy nem!

Justh Gyula: A függetlenségi párt ugyanis tud komolyan harcolni, ha nem alkalmazkodik a Huszár eszejárásához. Kérdi: ha a bankot a király is akarná, akkor is hangoztat-

natikus hitével bizott a véletlenben. Hajnalban már ott járkált a hidon. Keresgélt a földön. — Talán ott lel valamit. Aztán végigment egyszer, kétszer, huszszor, tán ötvenszer is. Bizony nem volt ott emmi . . . Másnap megint ott volt. Harmadnap, negyednap . . . hiába!

— Ma utoljára, még egyszer, — rimánkodott az asszonynak, ki lábbetegesen feküdt a rozoga butorzaut, nedves, nyirkos kis szobában és keserűen mosolygott a gyerekes beszédre.

— Különben ráérsz, — mondta mintegy sóhajtván.

Mikor Ákos már hatodszor rötta végig a hidat, hirtelen mozdulattal megállt. Lenézett a hullámokra s azon gondolkodott, nem volna-e jó leugrani. Valami úgy hívta, csalogatta oda le.

— Jöjj, itt a szerencse, itt megtalálsz. — Aki idejön nem érez semmit, azt elringatjuk, semmit, csak a himbálást. S az olyan kellems! Most fel, most le, most fel, megint le . . .

Szeme káprázott, a füle zugott, csengett. Nem látott mást, csak a sötét, hideg vizet. — Forgott az egész világ . . . Ah! Mily borzasztó is, ha az ember éhes!

— Min gondolkozik az ur? — szól egy hang mögötte. — Már későn van.

— Három nap óta figyelem. Az ur nem jobban törí a fejét.

Ákos tévetegek tekintettel bámult az örre. E percben mindkettőjük agyán ugyanegy gondolat villant át. Ákos elpirult. Az ör egyik kezét a férfi vállára tette.

— Miért akart meghalni? . . .

— Hazudott, hazudott az álom! — kiáltja magánkívül, — megcsalt, becsapott, elhagyott még az is! Pedig még ebben hittem csak. Azt mondta: idejőjtek, itt fogom meglelni a szerencsém.

Lemutatott a habokra.

— Ha csak ott nem.

S elmondotta, miért jár ide naponta.

Az ör legyintett.

— Ha én az álomra adnék! Akkor én most nagyur lennék. Gazdag. Egyszer azt álmodtam, hogy menjek el a harmadik tizedbe, ott egy lapos kő alatt kincs van elásva. Ilyen bolondság! . . . Ki ad az álomra! Van annak öt éve, hogy ezt álmodtam . . .

Kaday Ákos sajátságosan nézett az örre. Szólni akart, de úgy elhalt a szó torkából, — mint mikor egy zongorabillentőt megnyomnak s az hangtalan. A fogai elkezdtek vacogni . . .

— Menjen haza, fekdűdjék le, — mondja amaz nyájias jóakarattal.

— Ki ad az álomra . . . ismétli Ákos magában. — Rózsa-sor . . . 125 . . . pincében kincs. Hisz ott ő lakik, ő! . . . Az álom! . . . — Azt mondja a hidra menjek.

Hazarohan. Le a pincébe. Ásni kezd. Mélyebben. Az ásó recscsen, tompa hangot ad, valamibe ütődik. Egy vasdoboz. Egy rántással fölfeszíti, a szeme elhomályosul. Arany! Ezüst! Sok . . . sok . . . Rohan az asszonyhoz. Az alszik, de ő kiáltani kezd.

— Ébredj, Emma! Megvan. Az álom. — Tudtam én! Ah, ébredj hát! Van, van már minden, lakás, tűz, kenyér, boldogság, élet, minden . . . minden . . . Hallod, édes! Kéj föl hát, no, kicsi betegem. Gazdagok vagyunk. Meggyógyulsz, elviszlek tenger mellé, vagy oda, hol meleg van, ahol nem fogsz vért köpni, hisz olyan gazdagok vagyunk . . .

Megfogja a kezét. Hideg.

— Emma! . . . 2

Az asszony keze leesik, ahogy elereszti.

— Meghalt!

A rémület iszonya til ki a férfi arcára, nézi a merev, halott arcot, a lábát, majd elkezd mosolyogni, azzal a különös torz vigyorgással, ami csak az örültek sajátja.

Aztán kezdi kirakni a kincset. Körülrakja a takarót, hogy nem látszik más, csak az asszonyka sápadt, fájdalmas, édes kis finom arca, amely ebben a sugárzó keretben olyan, mint egy szentély.

A férfi tapsol, kacag, aztán egyre suttoz a halott füléhez hajolva:

— Ugy-e mondtam? Az álom! . . .

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít FEUERSTEIN

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piacz-utca 63.

nák a gazdasági aggodalmakat a többség soraiból? Szemére lobbantja a munkapártnak, hogy egzisztenciáját lényeges elvének, a készfizetések feladásával kezdte.

— No, önök szépen meg tudták valósítani az elveiket! — kiáltják közbe a jobboldalról.

— Ott is hagytuk a hatalmat! — szólnak vissza balról.

Ugron Zoltán: Kiesett a holló szájából a sajt! (Nagy derültség!)

Justh Gyula folytatni akarja beszédét, de a jobboldalról ezzel a közbeszólással akasztják meg:

— A beszédet nem szokás olvasni! Tesék alkalmazkodni a hárszabályokhoz!

Beck Lajos: Ez a parlamenti tisztesség?

Hencz Károly: Hogy meri ön itt a száját kinyitni?

Justh Gyula kijelenti, hogy nem olvassa a beszédét, csak jegyzeteit használta s erre joga van. Aki mást mond, valótlan állít. Különben most következik a felolvasás. Felolvassa Tisza István régebbi tanulmányát, melyben a készfizetés megkezdésének sürgősségét hangoztatja. Végül határozati javaslatot nyújt be, amely szerint a képviselőház mondja ki, hogy bizalmatlan a kormány iránt.

A fiatal Justh.

Justh János az elnök felszólítására kijelenti, hogy Madarassy-Beck Gyula báróval szemben a következő közbeszólást használta:

— Büszke a banktudományára, de hiszen veszélyes, ezért lett báró. Amennyiben az elnök úgy találja, hogy ez a kifejezés sérti a parlamenti formákat, készséggel megköveti érte a Házat.

Tisza István gróf kijelentette, hogy legközelebb, talán már a holnap ülésen részletesen fog válaszolni Justh Gyula beszédére, melyben az ő aradi kijelentését kommentálta.

Madarassy-Beck Gyula báró konstatálja, hogy Justh Gyula félreértette az ő mult-kori beszédét.

A debreczeni főiskola bölcsészeti fakultásáért.

Hajduszoboszló négyezer koronája. — Ujfalussy József alapítványa.

Azokból az ajánlatokból, amelyeket többen a kilencvenes évek derekán, mondhatni az első lelkesedés szent hevében irtak volt alá a debreczeni főiskola bölcsészeti fakultása s némi részben az egyetem céljaira, ma is befizetetlen 70,557 korona 48 fillér. Ebből 46,167 korona 48 fillér után nincs kamat ígérve, 23,390 korona kamatozik, ha a kamatok teljesen befolyvának, de bizony sok marad belőlök hátralékban. Ezekben a tételekben nem szerepel az az összeg, amelyet a debreczeni egyházközség a fakultásra ígért, de ugyan mindezt ideig sem tőkét, sem kamatot nem fizetett.

Annál kellemesebben értesülünk arról határozatról, amelyet Hajduszoboszló város közgyűlése közelebről hozott, hogy t. i. miután a bölcsészeti fakultás megkezdte működését, be fogja fizetni a város a maga 4000 koronds alapítványát, mivel annak folyósítását ehhez a feltételhez kötötte.

Mint ismeretes, nemcsak egyházak, községek és városok, hanem magánosok is kötelezték magukat az első aláírási ívek kibocsátása alkalmával arra, hogy kisebb-nagyobb összeggel járulnak a debreczeni egyetem bölcsészeti fakultásának költségeihez, de fizetési kötelezettségük teljesítését csak az egyetem föllállításának idejére ígérték. Ennek az egyelőre majdnem lehetetlennek látszó feltételnek kikötése nem egészen ok nélkül pesszimizszi-

kus megjegyzésekre adott alkalmat. Jól esik konstatálnunk, hogy az ilyen aggodalom nem általánosítható minden ilyen feltételű aláíróval szemben. Ujfalussy József dr., a debreceni közpórház igazgató-főorvosa szintén az egyetem létesítésének feltétele alatt ígért a bölcsészeti fakultás céljaira 1000 koronát s ennek ellenére, amint tudomására jutott a bölcsészeti fakultás áldásos munkája, azonnal befizette az 1000 koronás alapítványát.

Elismeréssel emeljük ki Ujfalussy József dr. áldozatkészségét, s óhajtjuk, hogy az ő nemes elhatározásán buzduljanak fel a többi alapítók is, akik kötött feltétel mellett irtak alá több-kevesebb ajánlataikat.

Ujabb program előtt.

Orosz zsidók rettegése.

Szörnyű rettegésbe ejtette egy rövidke cári kézirat a szerencsétlen oroszországi zsidó lakosságot. Szomorú volt eddig is a helyzete a muszka zsidó embernek, a jövőendő kilátásai szerint azonban sorsa nem sokkal lesz különb az üldözött vadállaténál, melyet kénye-kedve szerint bárki is legyilkolhat, még pedig büntetlenül. A minden oroszok atyuskája valósággal rázabadiította most a pogrom hőseit a zsidó lakosságra.

Nemrégiben történt Péterváron, hogy egy Popov nevű szabólegény világos nappal vadállati bestialitással legyilkolta Lövenstein zsidó vallású szabó mestert feleségével s három gyermekével együtt. A gyilkos ellen folytatott vizsgálat oly szörnyű részleteket hozott napvilágra, hogy az ítélező hadbíróság egyik tagja a tárgyalás során sirógörccsökbé esett, sőt a borzalmasságokkal szemben edzett rendőrfőnök is rosszul lett, mikor először megpillantotta a legyilkolt áldozatok irtózatosan megcsontított tetemeit.

A hadbíróóság tagjaira oly nagy hatást gyakorolt a bestiális büntetés, hogy egyhangulag halálra ítélték az elvetemült zsványt s Haunkampf tábornok rövidesen meg is erősítette az ítéletet. Tegnapelőtt kellett volna kivégezni Popovot. Az akasztófa már készen várta, amikor váratlan, az emberien érző emberekre nézve valóban lesújtó fordulat állott be a gonosztevő ügyében.

Az utolsó pillanatban megérkezett a cár legfelsőbb döntése. Az atyuska egyszerűen megkegyelmezett a minden emberi érzésből kivetkőzött vadállatnak.

Azokban a néprétegekben, amelyek eddig is azt hangoztatták, hogy Oroszországban büntetlenül szabad zsidót ölni, a cár ítélete egyszerre fölszította megint a vérfürdőköt s a boldogtalan orosz zsidók reszketve várják annak a kitörését. A cár több ízben megkegyelmezett ugyan már a pogromok hőseinek, de ez a mostani kegyelmi ténye rendkívül lesújtó hatással van Szentpétervárnak egész lakosságára nézve, amely a cári ukázban valósággal nyílt biztatást s fölhívást lát a legborzalmasabb vérengzések megkezdésére.

A helyzett hatása máris észrevehető, a mennyiben a zsidóság lázas előkészületeket tesz részben a védekezésre, de leginkább a menekülésre.

Irodalom.

Maeterlinck a Magyar Könyvtárban. A világhírű belga drámaírónak, Maeterlincknek egyik legnagyobb és legművészebb alkotása, A kék madár című ötfelvonásos mesejáték képviseli a modern külföldi irodalmat Radó Antal közkezdveltségű és kulturális fontosságú olcsó vállalatában a Magyar Könyvtárban. A kék madár-ban talán minden más művénél jobban érvényesül Maeterlinck sajátos fantáziája; az egész egy fantasztikus mese, fantasztikus szereplőkkel, kik azonban szimbolikusan jelképezik a való-

életet. A cselekvés költői szépsége mellett a dialógus rendkívüli színessége teszi e művet a modern drámaírás legjellemzőbb termékeinek egyikévé. A darabot Benedek Marcell fordította művészi gondnal. A füzet a Magyar könyvtár 605. száma s a Lampel R. (Wodiáner F. és fiai) cég kiadásában jelent meg; ára 30 fillér.

A negyedik vig-est.

Kassai színművészek vendégszereplése.

A február hó 3-án pénteken délután öt órakor a Bika szálloda dísztermében tartandó s rendkívül nagy sikerűnek s igen érdekesnek ígérkező negyedik vigestről, a csütörtöki felolvasó-estéket rendező bizottság a következő műsört adta ki:

1. Vig nyitány, előadja Veress Tóni és fia zenekara.

2. Dalok, éneklí a négy éves Szamosi Böske.

3. Freismecker, tréfás jelenet. Előadja Ujváry Lajos, a kassai nemzeti színház komikusja.

4. a) Csalogánydal (Káldy Gyulától); b) Magyar müdalegyveleg. Éneklí Váradi Margit, a kassai nemzeti színház primadonnája.

5. Divatos kalapok s frizurák. Humoreszk. Irta Melittai Barna Tibor, felolvassa Békés Gyula.

6. Babatánc. Lejtik Körösy Edus s Nagy Magduska.

7. a) Bökversek; b) Néger táncimitáció. Előadja Ujváry Lajos.

8. a) Nagy ária a „Carmen“ operából; b) Bucsulevél; c) Olymia dala a „Hoffmann meséi“ operából. Éneklí Várady Margit.

9. Hangversenyszám. Zongorán játssza Grósz Ernő, a zenekonzervatorium tanára.

10. „Messze a nagyerdő“, a Cigányszerelem mulató jelenete. Előadja Várady Margit.

11. a) Spiritizta mutatóványok; b) kárpárazatos jelenetek. Előadja Forelli tanár.

12. Induló Játssza Veress Tóni s fia zenekara.

Ezen a jótékony célt szolgáló, minden ízében kedélyes, érdekes s művészi vigesterekkel válthatók Antalffy József könyvkereskedésében. Páholyok ára 5 vagy 6 korona. Ülőhelyeké 2 korona, 1 korona vagy 60 fillér. Állóhely 40 fillér.

Mulatság.

Fehér estély a mentők számára. Az ifjúsági Jótékony Társaság február hó 11-én, szombaton este a Royal szálloda dísztermében a Debreceni Mentőegyesület javára, műsorról és tánccal egybekötött jótékony célú fehér-estélyt rendez, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség soraiban. A műsor, ameyl fél kilenc órakor kezdődik, a következő: 1. Tréfás nyitány (Fehér induló). Játssza Magyar Imre és fia zenekara. 2. Humoros felolvasás, tartja Gál Zoltán dr. 3. Hegedű szóló Játssza Rubinstein Ernuska. 4. Aktualitások. Cabaré dalok. Előadja Hermann Nándor. 5. a) Belépő „Tilos a csók“ operettből; b) Messze a Nagyerdő; c) Volt nincs... (Cigányszerelem operettből.) Éneklí önálló hegedűkísérettel Barna Erzsike k. a. 6. Csodatánc. Lejtí Rubinstein Ernuska. 7. A vén cigány (Farkas Imrétől). Zenés magánjelenet. Előadja Szilas Hugó. 8. a) Nőnevelés „Obsitos“ operettből; b) Ének- és táncjelenetek. Előadja Strelinger Annuska. 9. Beriot 7ik Hegedűversenye. Játssza Handel László. 10. a) „Kis vitéz (A kis lordból); b) Craquet angol tánc. Előadja Strelinger Annuska. A műsor egyes számait zongorán kísérik: Weisz Ilus urleány és Zsiros Sándor. A műsor után tánc lesz. Jegyek: személy-jegy 2 korona, család-jegy 3 személyre 5 korona. Előre válthatók: Hermann Jenő (Kobrak cipők raktárában Piac-utca 42.), Fekete

Legjobb a Békési Róza „Csikós“ szappana.

Jakab áruházában (Piac-utca 37.), Fenyő Sándor és fia cégnél (Piac-utca 63.) és Csillag Arthur zenemű-kereskedésében (Városház épület).

A debreczeni Szabad-Iskolából.

Balkányi Béla előadása a mezőgazdasági termelés fokozásáról.

Uj szempontból tárgyalta a drágaság kérdését Balkányi Béla közgazdasági író tegnap délutáni szabadiskolai előadásában. Elmondotta, hogy a szerb kereskedelmi szerződés megkötése óta új helyzettel állunk szemben. Ma az ipari és kereskedelmi foglalkozásoknak is első sorban a mezőgazdasági termelésfokozását kell elősegíteniök. A forrongásban levő ország keresi és megfogja találni az eszközöket, hogy bajaiból, szorongatott helyzetéből — amelyet ma abba az egy szóba foglal össze, hogy drágaság — szabaduljon; oly megoldást fog keresni, ami nem egyrégebbi állapotnak a visszaállítása — hiszen arra nincsen példa a történelemben, hogy társadalmi osztályok, amelyeket a változott konjunkturák veszedelembé sodortak, a régebbi állapotok visszaállításával menekültek volna ki bajukból — hanem csak is egy új, a változott viszonyokhoz alkalmazkodó tökéletesebb termelési rendszer behozatala teheti a helyzetüket ismét kedvezőbbé.

Érdekesen adta elő Balkányi, hogy amikor a többtermelés először szóba került, az agráriusok fölényesen mosolyogtak, odahaza bizalmasan azt is elmondták, hogy ezt ők úgy is tudják, hiszen ez annyira magától értetődik, hogy nem is érdemes a dologgal tovább foglalkozni, később még is rájöttek, hogy a dolog nem lehet annyira egyszerű, mert az Omge, elnöke karácsonyi cikkében már „tökéletesen osztja a miniszternek azt a törekvést, hogy „többet termeljünk“ és igen helyesen mutat rá, hogy keresni kell azokat a módokat és eszközöket, amelyeknek alkalmazásával a mezőgazdaságnak a fokozódó szükségleteket minden irányban kielégítheti és termelői képességének gyarapodása a hazai fogyasztók javára érvényesülhet.“ Az ügy megbeszélésén gróf Károlyi Mihály egy gazda kongresszus összehívását is szükségesnek látja.

A merkantilista körök figyelme ugyan csak a többtermelés felé irányul. Gyűléseiken már nemcsak az élőállat és a husbehozatal kérdéseivel foglalkoznak, hanem kritika alá veszik, hogy az állattenyésztést szolgáló milliók hogyan lesznek felhasználva, foglalkoznak a növendékmarha levágásának megakadályozásával és a legelőkérdéssel. Ott, ahol egy elmaradt osztályérdektől vezetve, a termelők, vagy azoknak ugynevezett reprezentánsai nem a több, hanem a kevesebb termelésre törekednek, hogy monopoliumszerű árakat élvezzenek, — a kereskedők, akiknek minden érdeke a többtermelés és természetesen a többközvetítés képviselik a haladó álláspontot. Így természetes, hogy a kereskedők már saját érdekükben is lelkesedéssel fogadják a miniszter programját.

Csak a harcátér változott meg. Az élőállathozozatalról a több termelésre fordul a figyelem. Az ellentétek még ezzel nem szűntek meg és az agráriusok és merkantilisták felfegyverkezett tábora itt fog egymás ellen sikra szállani. A többtermelés lesz a nagy ütközőpont.

Balkányi Béla ezután a nemzetgazdasági elméletet hívta segítségül. Azt vizsgálta, hogy mi a természetes fejlődés útja? Hogyan kell a magyar mezőgazdaságnak átalakulni, hogy a fokozottabb igényeket ki tudja elégíteni? Milyen változásoknak kell végbemenni a mezőgazdasági üzemben. Természetes uton, önmaguktól fognak ezek a változások bekövetkezni, avagy szükség van gazdaságpolitikai intézkedésekre, amelyekkel az akadályokat elháríthatjuk és a természetes fejlődést siettetjük? Ott, ahol ősi megszokás és idejétmúlt hatósági rendszabályok állanak a termé-

szetes fejlődés útjában, milyen külső befolyások képesek a nagy átalakulást elősegíteni?

A nagyszámú közönség élénk érdeklődéssel hallgatta Balkányi fejtegetéseit és élénk tapsokkal jutalmazta az előadót, kinek fejtegetései az aktuális gazdaság-politika legfontosabb kérdéseit érintették.

Színház és művészet.

A színház műsora:

Szerda: Szivem, bohózat. Bemutató előadás. (C. bérlet.)

Csütörtök: A király házassodik, vigjáték. Délutáni ifjúsági előadás.

Este: Tosca, opera. (A. bérlet.)

Péntek: Szivem, bohózat. (B. bérlet.)

Szombat: Constantin abbé, színmű. Ujházi Ede vendégjátéka. (Bérletszünet.)

Vasárnap délután: Karenin Anna, dráma.

Este: Varázskeringő Komlói Emma vendégjátéka. (Kis bérlet.)

TOSCA.

(Melodráma három felvonásban. Zenéjét szerzette Puccini. — Bemutatták a debreceni színházban 1911. január 31-én.)

Kellemes csalódás érte azokat, akik ma az előlegezett kicsinylés a kibigyvesztésével indultak el dalművet nézni a színházba. A vidéki színpad átlagos nivóitát messze felül haladó előadásban volt részük.

Puccini az ugynevezett verista irány egyik legerőteljesebb képviselője, aki „Pillangó kisasszonnyal“ és a „Bohémekkel“ írta be nevét kitörölhetlenül a modern zene-történelembé. Tosca tárgyát Sardou Victorien hasonnevű drámáiból merítette. Cavaradossi Mario festő, Tosca Floria énekesnő kedvese, megmenti Angelotti Cesare menekültet, kit Scarpia római rendőr főhalálra keres. Lakásán rejteti. Toscát kedvese titkolódzása féltékenységbe borítja, utána les meg tudja titkát. Scarpia, ki Toscát szerelmével eredménytelenül üldözi, gyanu fog, kémeivel Cavaradossira tör, kiknek azonban Angelottit megtalálniok nem sikerül, de a gyanyu ürügyén elfogják Cavaradossit. Scarpia Tosca jelenlétében kinzással kísérli valómásra birni Cavaradossit, de mind hasztalan, az gyötrelmei között is állhatatosan megmarad a mellett, hogy Angelottiról mit sem tud. Am Tosca megtörik. Nem tudja hallgatni kedvese kínos kitöréseit. Vall. Angelotti a nvári lakban van. Scarpia fegyvereket küld érte, de nem találja meg. Végleg sikerült megszöknie. Ekkép tehát Cavaradossira vár a halálos ítélet. Tosca kegyelemért esdekel. Scarpia egy feltétel alatt halandó erre. Az ár Tosca szerelme. Tosca ellenkezik, de végre is megtörik. Erre Scarpia színlég kegyelmet ígér. Akkép rendelkezik, hogy Cavaradossi azért a vesztőhelyre megy, de töltesen fegyverekkel fognak reá löni. Ő színlég elesik, de azután Toscával megszökhetik. Utlevelet is állít ki nekik a zsarnok. Mikor azonban a kegyelem árát, Tosca szerelmét kívánja Scarpia, az első ölelésnél megöli őt. A halálra készülő Cavaradossi megvesztegeti őret s az találkozást enged neki Toscával. Tosca elmond mindent s biztatja: sortiz után ess el s ha minden csendes lesz, majd szölok és menekülni fogunk. A kivégzési jelenet után Tosca szólitgatja kedvesét, de az tényleg kivégeztetett. Közben hirt terjed Scarpia megöletésének s az összefutó örök a vár fokáról leugrani készülő Toscát is lelövik.

Amint látszik, emotio, izgalom, kitörés itt bőven volt. Ugyancsak próbára tette a színészek fizikai munkabírását. S talán kevesetis mondunk, ha azt mondjuk, hogy várokozásan felül állották meg helyüket. Zilahyné Tosca szerepében maga volt a megtestestült erotikum. Erőteljes hanganyagát teljes mértékben angageálta s különösen Scarpiával való nagy küzdelmes jelenetét a legfinomabb részletekig kidolgozta. Vele szemben

bátran elejthetjük a vidéki operaelőadásra szánt mértéket, mert bármely főváros operaszínpadán is helyet találna Toscaja. Horváth Scarpia szerepében szinte meglepett. Mintha különben is kellemes hangját ez alkalomra még külön is kiköszörülte volna és valami hang-súly-emelő traininggel e szerepére különleges erő szerzett volna. Erőteljes és hatalmas volt. Torma Zsiga Cavaradossija nagy indiszpozícióval küzdött, amit azonban igyekezetével és tapintatával részben pótol, részben sikeresen palástolt. Egészben véve szép és derék munkát végzett a társulat.

A Hubermann-Spielmann koncert. Mérsékelt számú közönség előtt tartotta meg a két kiváló művész ma este hangversenyét. Rége nem volt ilyen estben részünk. A művészek Beethoven Kreutzer-szonátáját játszották először. Hatalmas együttes volt, a hegedű és zongora csodálatos harmoniával olvadtak össze. Bár Hubermann a jelentékenyebb egyéniség, Spielmann korántsem egyszerű kísérő, hanem önudatos művész. Különösen az „Andante con variazioni“ részben remekeltek. A vehemens, rohamszerűen emelkedő finale után Spielmann végtelen finoman és egyszerűen játszotta el a Mozart klasszikus vidámságu, naivul tökéletes formájú g-dur variációt. — Maid Hubermann a Mendelsshon hegedűkoncertjével ragadta el a közönséget. A meleg, hatalmas dallamokat nem szórta szét, hanem egységbe fogta össze, tiszta, erőteljű duzzadó nagy kompozícióba. Spielmann mint kísérő is kiváló. Végül mindketten brilláns darabokat mutattak be: a Liszt Tarantelláját és Paganini Boszorkánytáncát. A közönség szünni nem akaró tapsaira Hubermann ráadást is adott. (p-r.)

A Szivem premierie. Holnap, szerdán este lesz a bemutatóia Hennequin és Billhaud kacagtató bohózatának. A kitérő üdönség, mely két évig uralta megszokítás nélkül Párisban a műsört, egyike a legmulatságosabb bohózatoknak. A vidám, kacagtató jelenetek egymást váltják fel benne és a közönség az egész estén nem jön ki a nevetésből. A Szivem főszerepeit T. Csire Böske, Huzella Irén, Császár Kamilla, Thury, Kardos, Kelemen és Deésy játsszák.

Komlói Emma vendégjátéka. Vasárnap kezdi meg több estére tervezett vendégjátékát Komlói Emma, a régi Népszínház kitérő primadonnája, a ki a Varázskeringő operett Steingruber Francijában lép fel először. Másodikfélépte a művésznőnek Hervé bájos zenéjű operettje, Lili lesz, melyben a címszerepet játssza Komlói Emma.

Az éjszaka. Zilahy igazgató megszerezte Vidor Marcinak, az ismert írónak legújabb művét, Az éjszaka című színművet, mely három egyfelvonásos különböző válfajú színdarabból áll.

Az új győri színházgató. Győrből táviratozzák: A színházi bizottság tegnap délután 11 órakor ülést tartott, amelyen beszámoltak a kiszemelt jelötekről beszerzett információkról, amelyeknek mindegyike általában kedvező volt, azután egyhangulag megállapodtak abban, hogy a tanácsnak Patek Béla dr. pozsonyi igazgató-helyettes megválasztását hozzák javaslatba. A városi tanács ma délután tartott ülésén a színházi bizottság javaslatát egyhangulag elfogadta és a színházat 1911. virágvasárnapról 1914. szeptember 1-éig Patek Béla dr.-nak adta ki. Patek Béla az első doctor juris igazgató a vidéki színházban. Az új igazgató ma Győrött volt, társulata szervezését a héten megkezdte.

GLÜCK JÓZSEF

Áveg- és lámpa kereskedésebe
Piac-u. 6. a nagytemplom mellett.

Megérkezett nagy választékban asztali függő lámpák a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén Ebédő, Kávés, Teás, likőrös, vizes, boros, sörös készleket a golcsóbb szolid, szabott ár mellett. — Képzés és ávegzés a legolcsóbban!

Debreczeni Zenekonzervatorium

orsz. magy. kir. zeneakadémiai elők. tanf.

Piac-u. 26.

2 ik félévi beiratkozások, ujonnan jelentkező tanulók részére jan. 28-tól, febr. 6-ig tartatnak.

Tanzsok: Zongora, hegedű, ének, gordonka, viola, zenetörténet, elmélet, összhangzattan, karének, kamarazene, zenekar.

Tandij: Kezdőknek 8, haladóknak 10 kor. havonként.

Beiratási díj egész tanévre 5 kor.

Tandijfizetés a tanulás kezdetétől kötelező.

A tanítványok elhaladásukról minden hónapban értesítőt kapnak.

A végzett tanítványok konzervatoriumi végbizonyítványt vagy művészi oklevelet nyernek.

Az ország egyik legnagyobb zenekonzervatoriuma. Debreczen egyetlen okleveles zenetanárokkal rendelkező zenekonzervatoriuma.

Hivatalos órák d. e. 11—1, d. u. 5—6-ig.

Telefon 879.

A fizetésrendezés s egyéb.

Debrecen város közügyei.

A város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután ülést tartott, melyen folytatták a legkezelebbi örvényhatósági közgyűlés napirendjének előkészítését. Az ülésen főleg a városi tisztviselők fizetésrendezésének ügyét vitatták meg behatóan s kemény kritikával illették a belügyi kormányzat a fizetésrendezéssel szemben elfoglalt álláspontját, amelyben a város autonómiájára való beavatkozást látnak. Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Vargha Elemér dr. tanácsnok megnyitván az ülést, több társtörvényhatóság átiratát mutatta be.

A Nagyerdő üzemerve.

Török Gábor erdőmester előterjesztette a Nagyerdő hasznosításának üzemtervét. E szerint 2400 hold területből 500 hold marad a park részére, a fentmaradó 1900 holdas területből minden évben három 6—6 holdas részt vágnak ki, úgy, hogy a Nagyerdőt 100 év alatt ültetik be újra.

Fejér Ferenc dr. és Révi Nándor dr. a nagyerdői kertészet és a park fejlesztését sürgették. Magoss György dr. tiszti főügyész azt javasolja, rendeljék el, hogy a letarolt részeket tölgyfákkal ültessék be. Márk Endre szintén a kertészet fejlesztése mellett szólal fel.

A bizottság pártolólággal terjeszti az üzemtervet a közgyűlés elé.

Debrecen államsegélye.

Komárommegye átiratát tárgyalták ezután, amely a két milliós államsegély fölemelése iránti feliratának pártolását kéri.

Magoss György dr. tiszti főügyész azt fejtegeti, hogy az állam csak borralalót ad a városoknak, amelyek jogosan követelik az állami funkciók ellátásáért költségeik megtérítését.

Freund Jenő dr. azt javasolja, intézzen a város feliratot a kormányhoz az állami közgazgatás költségeinek megtérítése iránt.

Márk Endre pártolja Freund Jenő javaslatát. Mielőtt azonban a feliratot elkészítenék, a számvevőség számítsa ki: mennyibe kerül a városnak az állami funkciók ellátása.

A bizottság Freund Jenő dr. és Márk Endre javaslata értelmében határozott.

A nagyközség utolsó három millió koronás részletének fölvetelére felhatalmazást kér a bizottság a tanács részére a közgyűléstől.

A tisztviselők fizetésrendezése.

Most a belügyminiszternek a szervezeti szabályrendeletre hozott leiratát vette tárgyalás alá a bizottság. A leirat folytán kérdésessé vált, hogy a tisztviselők fölvehetik-e a tervezetbe foglalt nagyobb fizetést, amint azt a város beillesztette ezidei költségvetésébe.

Magoss György dr. tiszti főügyész annak a körülménynek tudta be a miniszteri jóváhagyás megtagadását, hogy a tavaly áprilisban tartott közgyűlésen ötletszerű indítványokat terjesztettek elő s így fölborították az arányosságot is. A tanács jóváhagyás megtagadása következtében nem akart önállóan intézkedni a fizetés-tzbbel kiutalása dolgában.

Márk Endre támadja a kormányt, amelynek eljárása szerinte a város autonómiájába ütközik. A törvényhatóság méltányolni akarja a tisztviselők munkásságát, mérlegelte az általános drágaságot s ezért emelte föl a tisztikar, s az egyéb városi személyzet fizetését. Javasolja, hogy a közgyűlés megítélésével vegye tudomásul az autonómiába való beavatkozást és tartsa fenn azt a régebbi határozatot, hogy a régi és új fizetések közti különbséget drágasági pótlék alakjában juttassa a városi alkalmazottaknak, amíg a szervezeti szabályzat elnyeri a kormányhatóság jóváhagyását.

A bizottság egyhangulag elfogadta a Márk Endre indítványát.

Egyéb ügyek.

Az ohati ártézi kut furására a mérnöki hivatal póthitel megszavazását kérte, mert az előirányzott 12.500 korona nem volt elegendő s a munkálatokat e miatt félbe kellett szakítani.

Márk Endre, Révi Nándor dr., Magoss György dr. helytelenítették a póthitel kérését s a bizottság utasította a mérnöki hivatalt, hogy a munkálatok költségelőirányzatát realisabban készítse el.

Kernhoffer József kir. tanácsos javaslatára havi 10 koronával fölemelték Mezei András faraktári ör özvegyének kegydíját.

Végül néhány kérvényt intéztek el s ezzel az ülés délután 5 órakor befejeződött.

Népszámlálás a dorogi tanyákon.

A bizalmatlan magyar.

Széles e világon híres a magyar adópolitika. Meg is termi a maga gyümölcsseit, a hol csak lehet, csak az a baj, hogy ennek is a levét a magyar issza meg.

Marschalkó Mihály népszámlálóbiztos a dorogi tanyákon járván, Kállay Mihály bérest kötelességszerű vallatás alá fogta s a nacionalitást kérte. Nem várt feleletet kapott, mert a béres a legválogatottabb szitkokkal támadta rá, bizonykodván, hogy őt ugyan be nem csapja az ilyen-amolyan adta kaputos ur, mert ő jól tudja, hogy az ilyenből adóemelések szokott lenni.

Hiába volt minden magyarázat. Kállay végül is vasvillát ragadott s a kocsin menekülő népszámlálási biztost még üldözöbe is vette, tanyáról-tanyára és egész komolyan halálra kereste.

A népszámlálási biztost most csendörök kísérik körutján, Kállayt pedig letartóztatták s hatóság elleni erőszakért folyik ellene az az eljárás.

Igy kell a magyart statisztikai tudományra oktadni.

HIREK.

— **Kérelem a közönséghez.** Néhány nap óta Debreczenben tartózkodik egy fiatalember, aki Berger Sándornak, Balla-Berger Ignácnak, néha Bihari Sándornak nevezi magát s többeknek, mint a Debreczeni Független Ujság munkatársa, meg segédszerkesztője

mutatkozik be, azután különböző címeiken pénzt kér tőlük. Ez a fiatalember nem tagja a mi szerkesztőségünknek s nem is lesz. Kérjük azokat, akikhez mint lapunk munkatársa vagy segédszerkesztője fordul, sziveskedjenek őt elutasítani.

— **Képviselőválasztás.** Nyitiról táviratozzák: Dióssy Imre földbirtokost, a neuzeti munkapárt jelöltjét ma egyhangulag a nyitirai kerület képviselőjévé választották meg.

— **Görgey Artur állapota.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Görgey Artur állapotában beállt az állandó javulás. A nagy beteg az éjszakát nyugodtan töltötte, láza teljesen alászállt, a mai délelőtt is minden visszaesés nélkül telt el. Aggódo családja, mely állandóan betegágyát őrizi, ma Korányi professzor megnyugtatta, hogyha valami váratlan komplikáció hirtelen be nem áll, a közeli időben nem kell tartani a katasztrófától.

— **A volt főkapitány nyugdíja.** A belügyminiszter ma érkezett leiratával jóváhagyta a város törvényhatóságának azt a határozatát, amelylyel Végh Gyula főkapitány nyugdíját évi 6600 koronában állapította meg.

— **A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara február hó 9-én csütörtökön délután fél 4 órakor székháza tanácstermében (Piacutca 69. szám) rendes közgyűlést tart, melyre a kamara tagjait most hivta meg Szent-Királyi Tivadar elnök. A napirend főbb pontjai: A kamarai szakosztályok együttes ülésének (dec. 29.) megállapodásairól. Változások a kamarai tagok sorában. (Sichermann Mór kultag elhalálása, Tóth Kálmán beltag lemondása.) A debrecen-nagyvárad vasut megnyitása. Az Osztrák-Magyar Bank új váltóbirálói. Titkári jelentés az ügyforgalomról. Miniszteri elintézkedések a kamara feltevéseire. Államsegélyes ügyek. A kamara 1910. évi zárszámadásai. A kamarák vámpolitikai központjának szervezete. A váltójog reformja. Törvénytervezet a vámeljárásról. Kiállítási ügyek. Debrecen város köveztvámja. Hajdúvármegye bérkocsi szabályrendelete. A debreceni és a nyiregyházi postai kézbesítés megjavítása. Kérvények kamarai segélyért.

— **Az Országos Tanítói Árvaház új igazgatója.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a súlyos betegsége miatt nyugalomba vonuló Kozma László árvaházi igazgató utódjául Hertelendy Jenő árvaatyát nevezte ki. E ki nevezés nagy örömére lehet nemcsak az árvaháznak, hanem mindazoknak, akik a tanító árvák nevelése iránt érdeklődnek.

— **Afférek a Házban.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a képviselőházban ma Justh Gyula beszéde közben két lovagias affér támadt. Madarassy-Beck Gyula báró provokálta Pongrácz János báró és Hencz Károly képviselők útján Justh Jánost az ő reá tett kicsinylő közbeszólás miatt. Az ügyben még folyamatban vannak a tárgyalások. A másik afférnek Beck Lajos és Hencz Károly a szereplői. Beck magyaráztaot kért Eitner Zsigmond és Lovászy Márton útján Henctől, aki kijelentette, hogy közbeszólásával nem akarta sérteni Becket s így ez az ügy békés elintézését nyert.

— **Ágoston Péter és Fényes Samu Debreczenben.** A szekularizáció és a munka rabóságának jeles írója, a nagyváradai professzor, Ágoston Péter, meg aztán a Kuruc Feja Dávid és a Csöppség szerzője s az Uttörő jeles szerkesztője a most pesti fiskális Fényes Samu ugy kerülnek egymás mellé ezeken a hasábkon, hogy nemsokára előadást fognak tartani a debreczeni Szabad-Iskolában, mely őket a maga körébe meghivta. Örkmel adhatja hírül az iskola vezetősége ezt a maga közönségének. Két ilyen kiváló férfiú, a tollnak és a szónak egyaránt elsőrangú emberei fogják a Szabad-Iskola programját előadásaikkal gazdagítani, azt a programot, amely a Társadalomtudományi Társaság kritikája szerint a lehető leggazdagabb különben is. Mert egy Szabad-Iskola, mely évenként 60—65 teljesen ingyenes előadást s most már teljesen ingyenes hangversenyeket is tud adni közönsé-

gének s hozzá idegenből is megnyer előadókat, oly egyedül álló intézmény ebben az országban, amelyet a debreczeni közönség talán nem is tud még megfelelően méltányolni. A két nagy hírű vendég közül az első, **Agoston Péter**, február 2-án, csütörtökön fog tartani előadást arról a kérdésről, hogy vajon Darwin hatása-e a modern társadalmi gondolkodás? **Fényes Samu** pedig február hó 18-án, szombaton fogja megtartani előadását a monizmusról, melynek ma ő Magyarországon egyik kiváló hirdetője. Mind a két előadás az ipartestület dísztermében (Simonffy-utca), este 6 órakor kezdődik és teljesen ingyenes.

— **Vörhenybeteg miniszteri tanácsos.** — Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy **Lers Vilmos** kereskedelemügyi miniszteri tanácsos három nap óta betegen fekszik a budai Szent László kórházban. A miniszteri tanácsosnak **Vilmos** nevű tizenéves gimnazista fia két héttel ezelőtt vörhenybe esett és apja a Szent László kórházba vitte ápolás végett. **Lers Vilmos** gyakran feljárt a kórházba és órákhosszáig időzött fia betegágyánál. Tegnapelőtt rosszul érezte magát a miniszteri tanácsos és az orvosok megállapították, hogy elkapta a fiától a vörhenyt. Ma kivitték őt is a Szent László kórházba, ahol most a fiával egy osztályon kezelik. Az orvosok remélik, hogy a miniszteri tanácsos, mivel nem nagyon súlyos a betegsége, rövidesen fölépül.

— **Nagyléta nem kap segédjegyzőt.** A közeli Nagyléta község előjárósága már korábban tapasztalta, hogy a község adóügyi munkálatai sohasem készülnek el kellő időre, sőt a restanciák minden évben túlnut felzaporodnak. Oka az, hogy a községnek nincs segédjegyzője. A biharmegyei alispáni hivatal legutóbb leirt a járások főszolgabíráihoz, hogy az adómunkálatok lehetőleg községi tisztviselőkkel végeztessék, hogy ne kelljen az adóalanyok összeírásához a pénzügyigazgatóságtól kérni közveget. A székhelyi főszolgabíróság most újból jelentést tett az alispáni hivatalhoz, hogy Nagylétán ismételt meddő maradt a segédjegyzőségre hirdetett pályázat, senki sem jelentkezett, kéri tehát, hogy a pénzügyigazgatóságtól kiküldendő tisztviselő útján hajtassák végre az adóügyi munkálatokat.

— **Öngyilkos aggastyán.** Nagy András hatvanhét éves ondódi bérlő tegnap öngyilkos lett. Az öreg ember már a nyár óta buskomor volt, mert a bérlete rosszul fizetett és gyakran panaszkodott a hozzátartozóinak, hogy a rossz termés miatt tönkre kell mennie. Családjának tagjai féltették az öngyilkosságtól és vigyáztak minden lépésére. — Tegnap délután, a házbéliek minden óvatossága dacára eltűnt az öreg ember a ház népe elől és a kamrába zárkózott, ahol fölakasztotta magát. Mire rátaláltak, már nem volt benne élet. Az öngyilkosságról jelentést tettek a kir. ügyészségnek, amely megadta a temetési engedélyt.

— **A ki gyomrát és emésztését elhanyagolja, százféle betegségnek teszi ki magát.** Azért minden embernek önmaga iránt való legelső kötelessége, hogy a legkisebb gyomorrontásnál vagy jelentkező bélműködési zavaroknál, ezeknek rendbehozataláról gondoskodjék. Ennek egyetlen célravezető módja, ha megbízható hashajtószer útján az emésztőcsatorna alapos kitisztításáról gondoskodunk. Báró dr. Korányi Frigyes, fővárosi egyetemi tanár, az országos igazságügyi orvostanács elnöke igazolja, hogy „a természetes **Ferencz József-keserűvizet** már kis mennyiségben véve is rövid idő alatt minden kellemetlen mellékhatás nélkül biztos hatása van”. Oriási előnye, hogy enyhe ize miatt a valódi **Ferencz József-keserűvizet** kényes izlésű nők, valamint gyöngye gyomru öreg emberek is szívesen megisszák. Olyan helyekre, ahol nem kapható, a **Ferencz József-keserűvizet** szétküldési igazgatósága Budapestről közvetlenül szállít.

— **A Szabad Iskolából.** Holnap, február elsején, szerdán, **Toroczkay Osvald** rajztanár fog előadást tartani „Spanyol műemlékek címen. Előadásának vázlatát itt adjuk: **Barcellonától Valenciáig.** **Barcelona** ünnepe, költője, műemlékei. **Valencia** muzeuma, tözsdéje és katedráléja. **Aliceante.** **Mortia.** **Elthe Iaza.** **Gramada** az **Athambrával**, a mór épi-

tészet emlékei. A cigányok tánca. **Gouda.** **Algezirász.** **Gibraltár** természeti szépségeinek művészi értéke. A teljesen ingyenes előadás vetített képek kíséretében lesz megtartva s este 6 órakor kezdődik az ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1c. szám. II emelet.) Kívánatos, hogy az élvezetes előadás minél nagyobb számmal jelenjen meg az érdeklődő közönség.

— **A Debreceni Zenedében** a 2-ik félévi beiratások a fő- és mellékintézményekre február 1-től eszközöltetnek. Igazgatóság.

— **Sikkasztó utazó.** A debreceni rendőrség bünygyi osztályán ma délelőtt bejelentette **Szedlák és Vámos** debreceni szabó-cég, hogy **Battin Sándor** nevű utazója körülbelül 400 koronányi összeget elsikkasztott. **Battin** a vidéken vett föl megrendeléseket a cég számára s a ruhák árának a beszédésére is megbízása volt. A fölvetett összegek egy részét azonban megtartotta magának s hogy főnökei előtt palástolja bünyös üzelmét, meghamisította a számlákat. **Mile Pál** tb. rendőrkapitány ma délutánra beidézte az utazót, aki töredelmes vallomást tett s azzal védekezett, hogy a sok adóssága miatt nyult a cég pénzéhez. **Mile kapitány** előzetes letartóztatásba helyezte **Battint**, aki a nyomozás befejezéséig a rendőrség fogházában marad.

— **Messze a nagyerdő . . .** a Cigányszerelemből zongorára és cimbalomra, kapható **Antalfy Józsefnél**.

— **Ügyvédnéből koldus.** Szegedről jelentik: **Özvegy Vuits Simonné**, egy volt nagybecskereki ügyvéd felesége, Szegeden koldulásból tengette életét. A szerencsétlen öreg asszony ma a rendőrségre ment és nagy nyomorúságát elpanaszolva, némi segítséget kért, hogy hazamehessen Nagybecskerekre. A rendőrség néhány koronát juttatott az öregasszonynak.

— **„Elite” tavaszi szám** megjelent, ára 2 kor., téli szám 1 kor. **Antalfy Józsefnél**.

— **A kórház elől a halálba.** A Hadházi-utca 9. számú éjszakai mulatóhelyen ma délelőtt öngyilkossá lett **Tamás Mária** huszonhárom éves leány. Mialatt a mulató leányai ebédeltek, **Tamás Mária** a szobájába ment és az ajtó sarkára felakasztotta magát egy vékony zsineggel. Pár perc múlva fölűnt a távolléte a többi leánynak, akik keresésére indultak, de már csak a holttestét találhatták meg. Az életunt leány betegsége esett s attól félt, hogy majd kórházba szállítják; inkább eldobta az életét.

— **Eladó kórházi tárgyak.** A cs. és kir. közös katonai kórház áthelyezésével különféle szekrények, fürdőkádak, kézi kocsik stb. kerülnek eladás alá a vasut mellett fekvő volt katonai kórháznál. Az eladás árverés útján történik. Az árverés ideje február 6-án délután 2 óra.

— **A bérlő és a gulyás.** Szolnokról jelentik: **Grüner Miksa** tiszasülyi bérlő leüzent az istállóba **Petro Vajko József** gulyásának, hogy valami munkát végezzon el. A gulyás visszazent, hogy: „Dolgozzon az ur!” Erre **Grüner** lement az istállóba és kérdőre vonta a gulyást, aki felelet helyett vasvillát rántott és **Grüner**et febeütötte, majd odahívta a gulyás tizenkilenc éves fiát és ráparancsolt, hogy segítsen neki. **Grüner** a hatalmas ütéstől elkábultva elesett és földön fekvve előrántotta revolverét és lött. A golyó az idős **Petro Vajko** szívébe furdott, aki rögtön meghalt. **Grüner**, mihelyt jobban érezte magát, azonnal jelentkezett a hatóságánál.

— **Ma és a következő napokon elsőrendű női zenekar** hangversenye a **Remény Kávéházban.** Tisztelettel **Weisz Márkus** kávé.

— **A világhírű, eredeti Pilseni** állandó friss csapolású sör kapható a **Royal-szálloda** összes helyiségeiben, ugyancsak naponta változatos villásreggelik kaphatók. Kiváló tisztelettel **Hauer Bertalan**.

— **Gyönyörű bál** kelmék és diszek **Donogán és Somossynál** Debrecen, **Kistemplombazár**.

Régi elsőrendű vászon- és fehérnemű üzlet **Kardos László** Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyermekkelengye.

— **Február 1-sőre** egy csinosan butorított szobát keresek. **Cím a kiadóban.**

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM HENTES természetes ásványvíz, ádit. gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vasmencedze idült. horutjainál, hógykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kiváló hatásának bizonyított. — Orvosilag ajánlja. — Főlerakat **Fried és Löwenhelm** fűszer és csomagkereskedésében, Debrecen, Piac-utca 72. — Telefon szám 740.

Terménytőzsde.

Ohvarex E. debreczeni bizományos távirat! jelenleg Budapest, 1911. január 31.

Készáru szállár.

1910. októberi buza	—
1911. áprillisi buza	11.43—44
1910. májusi buza	11.27—28
1911. áprillisi rozs	8.75—76
1910. májusi rozs	—
1910. októberi rozs	10.94—95
1910. októberi zab	8.69—70
1911. áprillisi zab	7.95—96
1911. májusi tengeri	5.77—78

Regény-csarnok.

A nyomorúság iskolája.

A tekintetes ur csak nézi, nézi tompán azt a sok sötét vércseppet; még csak azt se mondta, hogy hiszen nem ő vette el azoknak az embereknek a házáat, a földjét, hanem a törvény, nem ő huzta le róluk a ruhát, hanem a törvény, nem ő hajtotta ki beteg gyerekeiket a fődél alól, hanem a törvény. Most azt sem mondja a tekintetes ur.

Csak némán ül és látja, amint hosszú sorban jönnek oda a szegény megszorult emberek és ott azon az íróasztalon aláhuzták keresztvonásukat a kötelezvény alá és befecsegtetik a zöld posztót tintacseppekkel. Aztán megint látja őket hosszú sorban elhuzódni, a koldus arisznyével hátukon sápadtan, átkozva és látja őket egymásután lefeküdni az árokba, egy nagy kést szorongatva sovány markukban. Látja őket ott sorban megfagyva s megfűvesült iszonyu szemeiket mind feléje meresztik.

Aztán látja, hogy a megfagyott emberek megint fölkelnek, ökleiket utogatják feléje, késeiket villogtatják, baltákat, vasvillákat szednek elő, hasogatják, betörik az ajtókat. S a tekintetes ur nem fenyegeti már őket a törvénnyel, mert üvöltve azt f elelik rá, hogy az a törvény: aki engem kifoszt, én is kifosztom, — aki engem megöl, én is megölöm.

És a vércseppek szaporodnak az íróasztalon, friss, piros vércseppek. Egy asszony fekszik halva az utcán, rongyos koldus asszony, gyerekei jajgatnak mellette s törülgetik föl a vérét. Egy magas szurtos ember áll az udvar közepén, kezei hátra kötözve, a vér bugyog melléből s lefolyik szennyes ingén és rongyos nadrágján.

— Kérjed az istent, **Czibak Antal**, hogy életben ne maradjak, — hörögi roskadozva. S nem mond többet; de iszonyu fenyegető arca elmondja.

A tekintetes urnak még most is a fülébenc senfenek azok a hörögő szavak, még most is maga előtt látja a szurtos magas embert és hallja azt is, amit az nem mondott el:

— **Jómódu mesterember** voltam, volt házam, feleségem, gyermekem. Egyszer vitt el a sátán tehozzád, **Czibak Antal**; földet akartam venni, kevés volt a pénzem rá. Te adtál, nagyon szívesen adtál, aztán mikor nem tudtam visszafizetni, vártál, nagyon szívesen vártál; de a kamatra ráment a földem, a perköltésre ráment a házam, potom áron eladtad s megvetted, te magad, te gyalázatos uzsorás! A feleségem beölte magát a csanálási tóba, a gyermekem meghalt, mert nem volt, aki gondját viselje, magam lettem nyomorult csavargó, föld terhe.

Hallja a tekintetes ur, de most nem mondja rá:

— Hazudol, **Cigány Kovács Miska**; korhely voltál, lusta voltál, a korcsmában ittad el a földedet, a házádat! (Folyt. köv.)

NYILTT.L.R.*)

Az Ebesszéli forrásvíz vállalat a t. fogyasztó közönséggel tisztelettel tudatja hogy Fehér nevű ügynök a vállalatától kilépett.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

4-es kitűnő cséplőgarnitúra

teljesen felszerelve, keveset használt **szecskavágók**, tűzfecskendő, kis tábori tűzhely, kerek kutszivattyú, nagy kazán, **tűzmentes pénzszekrény**

eladó k

Weissenberg cégénél, Tizenháromváros-utca 39. szám.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali tégl

és legszebb

nyersfalazati tégl

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Pension Hausner, Abbazia.

I. rangú ház, központ, pormentes fekvés, a parton, balkon szobák, legszebb tengeri kilátás, kert, lift, villamos világítás, magas forrásvíz. Bécsi konyha, olcsó árak. Prospektus. Interurb. Telefon 38. Távirati cím: Pension Hausner.

Indiál fogcsopp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 0 fillér.
Tyaksem irtó, 2-3 nap alatt minden borkeményedést megszüntet, ára 70 fillér.
Fagyhalssam, a legerősebb fagyot és az ezzel járó visketegséget azonnal megszüntet, ára 70 fillér.
A fentiek csak a

**Balás Ödön utóda
HARSÁNYI LAJOS**

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárán DEBRECZEN, Csapó utca 18. sz. alatt kaphatók.

A többszörösen kitűntetett osodás hatású háziszor a Dr. BOROVSKY-FÉLE

Borolin

városunk piacán is megjelent. Ez a háziszor hatásában és erőalkotásában **feldülmulhatatlan gümőkóros izom- és ideglajdalmak, fej- és foglajás**, továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, osz, isonias, izületi lob és zsábában szenvedők, végül fagyási és égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő és testvő háziszor.** Kapható városunkban a következő cégeknel: **Steiner Manó, Mihalovits Jenő** gyógyszerárán, **Központi droguerárán, Denisoh Lajos, Nagy András, Mayer Jenő és Béla, Stern József és Testvére** kereskedésében. **Ermihályfaiván: Matrai Ákos** gyógyszerárán. 1.20, 2. -, és 2.50 K-ás üvegekben.

Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77/0. sz.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Piac-utca 49.

200 millió

ember a világ minden részében állandóan is kizárólag

Palin

cipőkrémmel

fényesíti a cipőt.

Ez a tény ékebben szól e gyártmány kiváló minősége mellett, mint minden egyéb reklám.

✪ Mindenütt kapható. ✪

Stock-Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat hivatalosan lepecsételt palackokban

Gamis és Stock gőzpároló-telepéből, BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Utánzatoktól óvakodjunk.

ÉPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOM :: ÉPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOM

Mayer Gépgyár r.-t. Szombathely, Budapest, V., Váci-körút 61. sz.

Malomgépei és teljes malomberendezései a legtükéletesebbek!

Szíták, összes típusu és nagyságu hengerek, darutisztítók és koptatók stb. stb.

Szél- és vizimalmok átalakítása motorerőre.

Kérjen árjegyzéket. Részletes költségvetés ingyen.

ÉPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOM

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

3 fiatal orosz kisasszony, mindegyike 100.000 koronával; 40 év körüli gyermektelen özvegy 150.000 koronával; 33 éves keresztény hölgy 125.000 koronával; teljesen független úri nő 120.000 kor. vagyonnal stb. stb. **azonnal férjhez óhajtanak menni.** Gyors elhatározású jellemes urak, ha vagyontalanok is, irjanak e címre: **L. Schlesinger, Bor/ia 18.**

Intelligens családból való leány férjhez menne olyan úri emberhez, kinek jövőjét biztosíthatná. Levelek «Jó kereset» jellegre a kiadóba.

24 éves leány ismeretség hiányában ezton óhajt jobb izr. iparossal megismerkedni. 4000 K és kelengye van. Levelet «Házasság» jellegre a kiadóba.

„Egy jó kicsi nő” jellegre levele van a kiadóba.

Betöltendő.

Ügyes, megbízható fiatal ember, raktárnoki vagy pénzbeszedői állást keres, ki a helyi piacot jól ismeri. Czim a kiadóba.

Telekkönyvvezetői, bírósági végrehajtói vizsgával és hosszabb irodai gyakorlattal bíró 32 éves, családos ember irodai vagy más alkalmazást keres. Czim a kiadóba.

Kézimunkás és tanuló leányok felvétetnek fizetéssel Goldstein Karollinnál.

Agilis fiatal ember, ki utazásra vállalkozik, kerestetik. Czim a kiadóhivatalba.

Keresek egy jó rendes szakácsnőt úri házhoz, ahol jó helye lesz. Czim a kiadóba.

Joghallgató irnoknak ügyvédi irodába kerestetik. Czim a kiadóba.

Állás-veteli.

Emerich Arnold Hatvan-utca 61. saját bocsikai-kerti és érmelléki ő és új borait legolcsóbb árakban nagyban s kicsinyben árusítja. — Arany János-utca 36. sz. háza eladó.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Eladó egy husvágó asztal, hentesnek vagy mészárosnak ige alkalmas. Cím a kiadóba.

Egy szép ebédlő lámpa eladó Széchenyi-u. 44. sz.

Egy 300 literes boros hordó eladó. Czim a kiadóba megtudható.

Boreczet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Eladó teljes divatáru és rőfös berendezés, kitűnő karban olcsón. Czim a kiadóba.

Makkulatur papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Az új részletáruházban a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezheti minden hitelképes család heti 2 kor. havi 4 kor. részletfizetése mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon kanavász, szőnyeg függöny paplan, ruhaszövetek. Meghívásra házhoz megyünk rendelést felvenni **Adler és Schwartz** Simonffy-utca 5., halpiac, **Seszina-ház.**

Lakás.

Három szobás lakást keresek közel a Piac-hoz. Czim a kiadóba.

Kiadó egy csinosan butorozott szoba Iskola-utca 8. sz. alatt.

Három szobás utcai lakás fentlövő konyhával május 1-re kiadó Arany János-u. 57.

Egy különbejáratu, csinosan butorozott szoba kiadó Széchenyi-utca 14. Értekezhetni a közép épületben.

Különböle.

Ügyes lehérmű varrónő házakhoz ajánlkozok, esetleg munkát otthonra is elvállal. Czim a kiadóhivatalban.

Csakis hölgyeknek való! A szép kalapokhoz, hogy azokat kellőképen megőrizhessük, feltétlenül használjuk a Debreczeni Bőröndgyárban Piacz-u. 47. szám alatt készült dobozokat, melyek minden nagyságban kaphatók, amellet csinosak és zárral vannak ellátva.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Aki egy szürkéskek csikos példét Deák Ferenc-utca 11. szám alá elviszi a becsületes megtaláló illő jutalomba részesül.

A „Korona Takarékpénztár és Hitelszövetkezet” X-ik rendes közgyűlése

1911 évi február hó 19-én délelőtti 10 órakor az intézet (Piacz-utca 9. sz.) helyiségében tartatik meg, melynek tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés mult üzletév eredményéről.
2. Az 1910. évi mérleg és záró-számadások, valamint a felszámoló 1906/VI-ik évtársulat vagyonszerlegének előterjesztése
3. A felügyelő-bizottság és a felszámoló-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság, a felügyelő- és felszámoló-bizottság részére.
4. A felügyelő bizottság díjazásának megállapítása.
5. A kilépő Dr. Kenézy Gyula, Vecsey Imre, ifj. Schwarz Vilmos igazgatósági tagok helyének betöltése.
6. Öt felügyelő-bizottsági tag választása 3 évre.
7. Az 1907/VII. évtársulat felszámolásához 5 felszámoló-bizottsági tag választása.

JEGYZET. Az évi mérleg és záró-számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal, a szövetkezet helyiségében — minden szövetkezeti tag által — a hivatalos órákban átvehetők.

KIVONAT AZ ALAPSZABÁLYOKBÓL. 22. §. A közgyűlésen a szövetkezet minden tagja az első öt törzsbetét után 1—1, minden további 5 törzsbetét után 3 szavazattal bír, de saját törzsbetétét után 10 szavazattal többet senki sem gyakorolhat. Távollevők csak meghatalmazott szövetkezeti tag, nem teljes koruak és gondnokság alatt állók és jogi személyek pedig törvényes képviselőjük, illetve gondnokuk által gyakorolhatják a jogot, de csak egy, ha ezek is szövetkezeti tagok.

Egy szövetkezeti tag sem bírhat azonban saját jogon és megbízás útján husznál több szavazattal. Szavazati-, valamint cselekvő- és szennvedő választási jogukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik 3 nappal a közgyűlés előtt szavat-lapjukat a szövetkezet helyiségében átveszik és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják.

A közgyűlés helyén, vagy idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazó-lapok nem adatnak ki.

A kilépett igazgatósági tagok újból megválaszthatók.

VAGYON. Mérleg-számla 1910. év. TEHER.

Pénztár készlet	14327.45	1906/VI. 1911/XI. évtársulat törzsbetétei és hasznoneredménye	1745538.80
Folyó számlán elhelyezve	2268.64	Veszteségi tartalék	54093.88
Felszerelvények értéke	7000.—	Rendkívüli	10000.—
Könyv és nyomtatvány értéke	700.—	Tisztviselő nyugdíj alap	17835.—
Ingatlan	325888.55	Letétek	26420.78
Átmeneti kamat	15855.53	1911/XI. évt. beirratási díja	2707.—
Értékpapír	5075.—	Magy. Jelz. Hírl. bank törl. kölcsön	137447.27
Kötelezvényekben	2810497.35	Folyószámla hitelezők	102632.39
		Kezességi kötelezettségek	1017000.—
		Nyeresség	67937.40
			3181612.52

VESZTESÉG. Veszteség-nyereség számla 1910. év. NYERESÉG.

Allami és községi adó	18884.14	1910/X. évtársulat beirratási díja	7729.—
Helyiségbér	3000.—	Mulasztási illeték	8833.35
Kezelési költség	2534.35	Kamat	204244.49
Leirások	6291.49	Ingatlan jövedelem	12000.—
Igazg. felügy.-biz. és tisztí fizetések	59500.—		
Napi biztosi díjak	4485.—		
Igazg. működési díjak	5576.—		
Viszleszámitolási kamat	5840215		
Jelzálog kölcsön	6196.31		
Nyeresség	67937.40		
	232806.84		232806.84

Debreczen, 1910. december hó 31-én.

Barra Gyula, **Dr. Kenézy Gyula,** **ifj. Schwarz Vilmos,** **Czeglédy Gyula.**
főkönnyvelő. elnök. ügyvezető-igazgató. pénztáros.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Váradí Ignác, **Bodnár Miksa,** **Poroszlav László,** **Radó Sándor.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.

Az Alföldi Takarékpénztár

Piacz-utcai új palotájában

egy nagy bolthelyiség

a Piacz-utcai részen

folyó évi május 1-től

kiadó.

Miklós Emil

tűzilakoreszkedő

Debreczen, József kir. h.-u. 58.

Pontos kimérésben házhoz szállít

elsőrendű száraz tűzifát

waggon, 6l és mm.-ként.

Megrendelések telefon száma 733.

19.4.1

kiepe

DE

Ti

Tisza Is
tán sorakoz
lásokhoz, m
nagy értelme
tájják.
Amig te
könnyebbik
nak szakszer
siklott át, ho
lyette, addig
ra ezt a mu
szere éppen
rénumon mo
egy-egy talá
tette Justh C
a függetlens
igazán csak
arra mutató
tagjaira nem
dekeikért fe
Csak a tény
eseményeket
getlenségi ur
szempont ve
István gróff
szabályok re
déséért fel
csen jogcime
zárólag mag
mellett való

A Claud
tuóz hangve
jelent meg,
megtöltött a
meg lehetett
érdeklődő kö
sebb részt
viselte. Csak
el nem égett
jósebb nők v
melyek rász
csodálatos —
áriákat csalt
geniejevel. A
a zugó, orkán
igazán az ör
visszaült, ho
még egy szá
izzott. Az a f
csillogó szem
dő női illat, m
S belekezdett
be, a L'amou
történhetett
den előzetes
lette illő urán
sugta oda:
— Te é
A lehelle

Női k